

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

11 жовтня 2016 р.

Київ

№ 457-р

Про перевірку рішення
у справі № 01-02-50/93-2015

Антимонопольний комітет України, розглянувши подання державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 28.03.2015 № 8-01/10876/120-зв та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИВ:

До Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) надійшла заява комунального підприємства «Кременчукводоканал» Кременчуцької міської ради Полтавської області (далі – КП «Кременчукводоканал», Заявник, Підприємство) від 03.12.2015 № 23/10093 (zareestrovana в Комітеті 09.12.2015 за № 8-01/10876) (далі – Заява) про перевірку рішення адміністративної колегії Полтавського обласного територіального відділення Комітету від 20.10.2015 № 01/144-рш (далі – Рішення) у справі № 01-02-50/93-2015 (далі – Справа).

У Рішенні адміністративна колегія Полтавського обласного територіального відділення Комітету (далі – Відділення) постановила:

«1. Визнати, що за результатами діяльності з 30.05.2014 року по 31.12.2014 року та у період з 01.01.2015 року по даний час комунальне підприємство «Кременчукводоканал» Кременчуцької міської ради займає монопольне (домінуюче) становище на ринку постачання неочищеної (технічної) води в територіальних межах м. Кременчук та с. Омельник Кременчуцького району Полтавської області в межах діючих мереж КП «Кременчукводоканал», з часткою на цьому ринку 100%.

2. Визнати дії комунального підприємства «Кременчукводоканал» Кременчуцької міської ради спрямовані на припинення постачання неочищеної (технічної) води споживачам порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку постачання неочищеної (технічної) води в територіальних межах м. Кременчук та с. Омельник Кременчуцького району Полтавської області в межах діючих мереж КП «Кременчукводоканал», що може призвести до ущемлення інтересів суб'єктів господарювання (споживачів), які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За порушення законодавства про захист економічної конкуренції та зазначене у пункті 2 цього рішення, накласти на комунальне підприємство «Кременчукводоканал» Кременчуцької міської ради штраф у розмірі **68000 (шістдесят вісім тисяч) грн.**, що становить 4000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

4. Комунальному підприємству «Кременчукводоканал» Кременчуцької міської ради вжити заходи щодо недопущення в подальшому припинення постачання неочищеної (технічної) води суб'єктам господарювання (споживачам) для виробничих потреб.»

Розпорядженням державного уповноваженого Комітету від 27.01.2016 № 06/14-р Заяву прийнято до розгляду.

У Заяві КП «Кременчукводоканал» зокрема, зазначає, що не може погодитись з Рішенням, оскільки вважає, що воно постановлено при невірному застосуванні норм матеріального права.

Так, зокрема, КП «Кременчукводоканал» у Заяві зазначає, що діями, які кваліфіковані Відділенням як зловживання монопольним становищем, є направлення КП «Кременчукводоканал» до публічного акціонерного товариства «Полтаваобленерго» (далі – ПАТ «Полтаваобленерго», Товариство) листа від 01.07.2015 № 23/5557, у якому містилося попередження про припинення постачання технічної води з 30.09.2015 згідно з договором від 30.05.2014 № 58620/1247 на послуги постачання неочищеної (технічної води). При цьому Заявник зазначає, що будь-яких інших дій, крім направлення до ПАТ «Полтаваобленерго» зазначеного листа, КП «Кременчукводоканал» вчинені не були, технічна вода як постачалась ПАТ «Полтаваобленерго» та іншим контрагентам до 30.03.2015, так і продовжує постачатись на теперішній час. В даному випадку зловживанням монопольним становищем були б дії з припинення або обмеження постачання технічної води, а не направлення листа.

У зв'язку із зазначеним, КП «Кременчукводоканал» просить скасувати Рішення та припинити провадження у Справі.

На підставі аналізу Рішення, матеріалів Справи встановлено наступне.

КП «Кременчукводоканал» надає послуги з постачання неочищеної (технічної) води на підставі договорів на послуги постачання неочищеної (технічної) води, укладених із споживачами – суб'єктами господарювання.

За інформацією, отриманою Відділенням:

технічна вода – неочищена або частково очищена вода з системи централізованого водопостачання, яка реалізується Підприємством окремо та яка за своєю якістю придатна для використання в технологічних процесах, але непридатна для пиття.

питна вода – вода, в якій бактеріологічні, органолептичні показники та показники токсичних хімічних речовин перебувають в межах норм питного водопостачання.

Як встановлено в ході розгляду Справи, послуги з постачання технічної води та послуги з постачання питної води не можуть бути взаємозамінними між собою з огляду на технологічні процеси кожного із споживачів та з огляду на економічну недоцільність (вартість послуг з постачання питної води майже в двічі дорожче, ніж послуг з постачання неочищеної (технічної) води).

Провадження у Справі було розпочато Відділенням на підставі заяви ПАТ «Полтаваобленерго» від 20.07.2015 № 01/34, у якій, зокрема, зазначалося про попередження, надіслане КП «Кременчукводоканал» до Товариства листом від 01.07.2015 № 23/5557 щодо припинення постачання неочищеної (технічної) води Кременчуцькій ТЕЦ (філії ПАТ «Полтаваобленерго») з 30.09.2015.

Під час розгляду Справи було з'ясовано, що відповідні попередження КП «Кременчукводоканал» надіслало також і іншим суб'єктам господарювання, які є споживачами послуг з постачання неочищеної (технічної) води.

У листі від 01.07.2015 № 23/5557 на адресу ПАТ «Полтаваобленерго» КП «Кременчукводоканал» також зазначає, що: *«Отримання коштів за послуги з постачання неочищеної (технічної) води не покривають витрати підприємства на проведення робіт по заміні запірної арматури та трубопроводів по яким постачається неочищена (технічна) вода».*

При цьому, у Рішенні зазначено таке:

«Як повідомило КП «Кременчукводоканал» (лист від 06.08.15 №23/6601, вх. № 01/5030 від 10.08.2015 р.) в зв'язку з розірванням договору на послуги постачання неочищеної (технічної) води від 30.05.2014 року, за власною ініціативою КП «Кременчукводоканал» було запропоновано ПАТ «Полтаваобленерго», перейти на отримання послуги з постачання холодної (питної) води, як альтернативу. Така пропозиція була запропонована виходячи з того, що термін експлуатації водогонів з запірною арматурою складає більше 45 років і вони знаходяться в аварійному стані, на водогоних часто трапляються пориви, які потребують аварійної зупинки водопостачання, в зв'язку з чим можливі аварійні відключення подачі технічної води під час ліквідації аварій. Враховуючи те, що аварійний запас води на ТЕЦ (згідно договору з ПАТ «Полтаваобленерго») розрахований на 30 хвилин безаварійної роботи котлів ТЕЦ, після чого здійснюється зупинка котлів, КП «Кременчукводоканал» не в змозі в такий стислий термін ліквідувати аварію на водогоні, тому для забезпечення безперебійного гарантованого водопостачання було запропоновано ТЕЦ перейти на споживання питної води замість технічної.»

Отже, з інформації КП «Кременчукводоканал» припинення постачання неочищеної (технічної) води споживачам викликане, зокрема, технічною та економічною причинами.

Разом з цим, Відділення не дослідило правомірність цих тверджень, зокрема, у Рішенні відсутня інформація про звернення Відділення за експертними висновками до компетентних органів чи організацій. У Рішенні лише зазначено, що: *«В ході розгляду справи КП «Кременчукводоканал» не надав до територіального відділення доказів щодо неможливості з технічної сторони надавати послугу з постачання неочищеної (технічної) води.»*

Таким чином, Рішення прийнято при неповному з'ясуванні обставин, що мають значення для Справи.

У Заяві КП «Кременчукводоканал» зазначає:

«Як убачається з матеріалів справи, будь-які інші дії, крім направлення ПАТ «Полтаваобленерго» з пропозицією розірвати достроково договір на послуги постачання технічної води № 58620/1247 від 30 травня 2014 року, а також деяким іншим контрагентам про розірвання відповідних договорів, укладених з ними, нами вчинені не були. Технічна вода як поставлялась відповідним контрагентам до 30 вересня 2015 року, так і продовжується поставлятися станом і на сьогоднішній день.

У відповідності до ст. 188 ГК України сторона договору, яка вважає за необхідне змінити або розірвати договір, повинна надіслати пропозиції про це другій стороні за договором. Сторона договору, яка одержала пропозицію про зміну чи розірвання договору, у двадцятиденний строк після одержання пропозиції повідомляє другу сторону про результати її розгляду. У разі якщо сторони не досягли згоди щодо зміни (розірвання) договору або у разі недержання відповіді у встановлений строк з урахуванням часу поштового обігу, заінтересована сторона має право передати спір на вирішення суду.

...

умови договору № 58620/1247 від 30 травня 2014 року та договорів з іншими суб'єктами господарювання не містять в собі можливості одностороннього розірвання цих договорів. В разі, якщо інша сторона не погоджується на розірвання договору, спір вирішується судом.

Отже, до розірвання договору судом правомірне припинення постачання технічної води контрагентам не могло мати місця.

... сама по собі пропозиція про розірвання договору або повідомлення про розірвання договору або повідомлення про розірвання договору в односторонньому порядку без наступного вчинення будь-яких дій, які би призвели або могли призвести до порушення водопостачання – не є зловживанням монопольним становищем в розумінні ст. 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», оскільки для зловживання монопольним

становищем слід вчинити дії, які би реально призвели або могли призвести до порушення прав споживачів або інших суб'єктів господарювання.

...
У відповідності до ст. 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність, а не наміри до дій. В нашому випадку зловживанням монопольним становищем були би дії з припинення або обмеження постачання технічної води, а не направлення листа, який не має ніякого правового значення, про одностороннє припинення водопостачання.».

Зазначене зауваження Заявника є слушним і враховується, оскільки з боку КП «Кременчукводоканал» відсутні дії, які б свідчили про факт припинення постачання неочищеної (технічної) води ПАТ «Полтаваобленерго» та іншим споживачам, зазначеним у Рішенні.

Згідно з Рішенням, з боку КП «Кременчукводоканал» Відділенням не було встановлено фактів припинення постачання неочищеної (технічної) води ПАТ «Полтаваобленерго» та іншим споживачам, зазначеним у Рішенні.

У разі встановлення таких фактів Відділення мало б кваліфікувати дії КП «Кременчукводоканал» як порушення, передбачене абзацом п'ятим частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», а саме – часткова або повна відмова від реалізації товару за відсутності альтернативних джерел придбання.

Таким чином, Рішення прийнято при неправильному застосуванні норм матеріального права.

Відділення визнало дії КП «Кременчукводоканал», спрямовані на припинення постачання неочищеної (технічної) води споживачам, порушенням, передбаченим частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», згідно з якою зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

При цьому, Відділенням у Рішенні не доведено, що за умов існування значної конкуренції на ринку суб'єкт господарювання, який не має технічної та/або економічної можливості надавати послугу, не надіслав би попередження споживачам про припинення надання такої послуги, запропонувавши для реалізації іншу послугу (у тому числі, яка має вищу вартість).

Таким чином, Рішення прийнято при недоведенні обставин, які мають значення для Справи і які визнано встановленими.

Отже, Рішення адміністративною колегією Відділення прийнято при неповному з'ясуванні обставин, які мають значення для Справи, неправильному застосуванні норм матеріального права та не доведенні обставин, які мають значення для Справи і які визнано встановленими.

Відповідно до частини першої статті 59 Закону України «Про захист економічної конкуренції» неповне з'ясування обставин, які мають значення для справи, недоведення обставин, які мають значення для справи і які визнано встановленими, невідповідність висновків, викладених у рішенні, обставинам справи та неправильне застосування норм матеріального права є підставою для зміни, скасування чи визнання недійсним рішення.

На подання від 28.03.2015 № 8-01/10876/120-зв про перевірку Рішення (яке згідно з повідомленням про вручення поштового відправлення № 0303509304508 отримано адресатом 25.04.2016) КП «Кременчукводоканал» у встановлений строк відповіді не надало.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 57 і 59 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 45 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Рішення адміністративної колегії Полтавського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 20.10.2015 № 01/144-рш у справі № 01-02-50/93-2015 скасувати та припинити провадження у зазначеній справі.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ